

Jaarstukken 2023

Gemeente
Hengelo

Rechtmatigheid

Rechtmatigheidsverantwoording

De in de jaarrekening opgenomen rechtmatigheidsverantwoording is opgesteld op basis van de kaders zoals besloten in de financiële verordening en op basis van de kadernota rechtmatigheid. Dat betekent dat:

- De rechtmatigheidsverantwoording toeziet op de financiële rechtmatigheid van baten, lasten, balansmutaties alsmede de baten en lasten inzake de specifieke uitkeringen op grond van art. 17 Financiële-verhoudingswet;
- De financiële rechtmatigheid het voorwaardencriterium, het begrotingscriterium en het misbruik & oneigenlijk gebruik criterium omvat;
- Voor het voorwaardencriterium bestaat de norm uit het normenkader zoals op 31-1-2024 door de raad is vastgesteld;
- Voor het begrotingscriterium geldt dat alle overschrijdingen van lasten en investeringskredieten onrechtmatig zijn, waarbij voor een aantal scenario's in de financiële verordening is beschreven wanneer deze overschrijdingen acceptabel zijn. Voor over- en onderschrijdingen van baten, onderschrijdingen van lasten en onderschrijdingen van investeringskredieten geldt dat deze als onrechtmatig zijn aangemerkt indien ze niet tijdig aan de raad zijn gemeld.
- Ten aanzien van het M&O criterium is de nota M&O beleid van onze organisatie leidend bij het voorkomen en opsporen van misbruik en oneigenlijk gebruik. Omdat alleen bij misbruik sprake is van een onrechtmatigheid zijn eventuele gevallen van misbruik (mits cumulatief met andere fouten of onduidelijkheden boven de verantwoordingsgrens) opgenomen in de rechtmatigheidsverantwoording.
- De rechtmatigheidsverantwoording is opgesteld binnen de kaders van de kadernota rechtmatigheid 2023 van de Commissie BBV alsmede onze eigen financiële verordening. Dit betekent dat:
 - Een verantwoordingsgrens van 3% (zijnde € 12,1 miljoen) is gehanteerd waarboven cumulatieve fouten en onduidelijkheden in de rechtmatigheidsverantwoording worden opgenomen;
 - Een rapporteringstolerantie van € 201.000,- is gehanteerd waarboven fouten en onduidelijkheden in de paragraaf bedrijfsvoering worden opgenomen.

7.3.3 Toelichting op de balans

Vaste Activa

Immateriële vaste activa

Het hierna opgenomen overzicht geeft het verloop weer van de immateriële vaste activa gedurende het jaar 2023:

Immateriële vaste activa	Boek- waarde 01-01-2023	Invest.	Des- invest.	Bijdr.	Afwaard.	Afschr.	Boek- waarde 31-12-2023
Kosten verbonden aan het sluiten van geldleningen en saldo van agio en disagio	348	-	-	-	-	25	323
Kosten onderzoek en ontwikkeling voor een bepaald actief	-	-	-	-	-	-	-
Bijdrage aan activa in eigendom van derden	2.180	-	-	-	-	178	2.003
Totaal immateriële vaste activa	2.528	-	-	-	-	203	2.326

De immateriële vaste activa betreft het disagio op de lening van de Deutsche Bank AG. De lening werd in 2011 verstrekt tegen een koers van 95,583%, een disagio derhalve van € 622.050. Dit disagio wordt gekoppeld aan de looptijd van de lening afgeschreven met € 25.000 per jaar. De lening loopt af in 2036. Daarnaast betreffen de immateriële activa de bijdragen aan activa in eigendom van derden zoals de Stichting Schouburg en de bijdrage voor de kunstisbaan in Enschede.

Materiële vaste activa

De materiële vaste activa bestaan uit de volgende onderdelen: (zie volgende bladzijde). De belangrijkste mutaties betreffen:

Desinvesteringen : betreffen met name € 0,1 miljoen verkoop bedrijfsmiddelen.

Bijdragen: de bijdragen (van derden) betreffen voornamelijk onder:

- *Economisch nut: € 4,0 miljoen*
- € 2,1 miljoen bijdragen uit EU en Provincie, Project Haven fase 2 CEF 2017-EU-TM-0024-W
- € 1,7 miljoen bijdragen uit voorziening rioolrenovatie
- € 0,2 miljoen bijdragen uit Rijk SPUK Stimulering Sport

- *Maatschappelijk nut: € 3,6 miljoen*
- € 2,2 miljoen subsidie Provincie, Rijk en voorziening rioolrenovatie, Project Uitvoeringskrediet Wetplein
- € 0,4 miljoen subsidie Provincie, Rijk en voorziening rioolrenovatie, Project Uitvoeringskrediet Marktplein
- € 0,3 miljoen subsidie Provincie en voorziening rioolrenovatie Project Uitvoering Anthoniusstraat-Karelstraat
- € 0,2 miljoen voorziening rioolrenovatie, Project Herinrichting park Bataafse Kamp

Afwaarderingen: betreft afwaardering door herrubricering gronden.

Afschrijvingen: betreft de reguliere afschrijving (± € 10,8 miljoen).

Op de boekwaarde van materiële vaste activa "Gronden en terreinen met economisch nut" wordt de Voorziening "Voormalige Niet in exploitatie genomen bouwgronden" in mindering gebracht. Dit betreffen conform het BBV de strategische gronden. De kolom "Boekwaarde" is exclusief de genoemde voorziening, de kolom "Balanswaarde" is inclusief de voorziening. De voorziening bedraagt ultimo 2023 € 13,0 miljoen.

De voorziening en de balanswaarde zijn in aparte kolommen zichtbaar gemaakt.

Materiële vaste activa	2023				2023				2023					
	Balans- waarde 01-01	Boek- waarde 01-01	Herrubri- cing	Balans- waarde 01-01	Balans- waarde 01-01	Boek- waarde 01-01	Herrubri- cing	Invest.	Des- invest.	Bijdr.	Afwaar- dering	Afschr. 31-12	Boek- waarde 31-12	Voor- ziening 31-12
M.V.A. met economisch nut:	193.948	207.220	-	193.948	207.220	-1.953	5.724	78	248	40	8.614	202.008	12.990	189.018
Gronden en terreinen	38.269	51.541	414	38.683	51.955	-1.953	-	-	0	40	-	49.961	12.990	36.971
Woonruimten	26	26	-	26	26	-	-	-	-	-	2	24	-	24
Bedrijfsgebouwen	120.574	120.574	-	120.574	120.574	-	1.182	-	46	-	4.342	117.367	-	117.367
Grond, weg en water- bouwkundige werken	1.083	1.083	-414	669	669	-	-	-	-	-	140	529	-	529
Vervoermiddelen	47	47	-	47	47	-	-	10	-	-	23	14	-	14
Machines, apparaten en installaties	21.998	21.998	-	21.998	21.998	-	3.024	-	16	-	3.022	21.984	-	21.984
Ov. materiële vaste activa	11.950	11.950	-	11.950	11.950	-	1.518	68	186	-	1.085	12.129	-	12.129
M.V.A. met econ. nut door heffingen:	34.277	34.277	-	34.277	34.277	-	4.744	-	3.842	-	784	34.395	-	34.395
Gronden en terreinen	361	361	-	361	361	-	-	-	-	-	-	361	-	361
Woonruimten	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Bedrijfsgebouwen	770	770	-	770	770	-	-	-	-	-	26	744	-	744
Grond, weg en water- bouwkundige werken	32.416	32.416	-	32.416	32.416	-	4.521	-	3.651	-	603	32.683	-	32.683
Vervoermiddelen	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Machines, apparaten en installaties	730	730	-	730	730	-	222	-	191	-	155	607	-	607
Ov. materiële vaste activa	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
M.V.A. met econ. nut in erfpacht:	18.386	18.386	-	18.386	18.386	1	-	5	-	-	-	18.382	-	18.382
M.V.A. met maatschappelijk nut:	35.575	35.575	-	35.575	35.575	-	11.104	-	3.612	-	1.320	41.746	-	41.746
Waarvan voor 1 januari 2017	9.338	9.338	-	9.338	9.338	-	-	-	-	-	536	8.802	-	8.802
Gronden en terreinen	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Woonruimten	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Bedrijfsgebouwen	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Grond, weg en water- bouwkundige werken	25.844	25.844	-	25.844	25.844	-	9.699	-	3.285	-	928	31.330	-	31.330
Vervoermiddelen	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Machines, apparaten en installaties	8.471	8.471	-	8.471	8.471	-	1.149	-	261	-	323	9.036	-	9.036
Ov. materiële vaste activa	1.260	1.260	-	1.260	1.260	-	255	-	66	-	69	1.380	-	1.380
Totaal	282.186	295.458	-	282.186	295.458	-1.952	21.572	83	7.703	40	10.718	296.531	12.990	283.541

Financiële vaste activa

De financiële vaste activa bestaan uit kapitaalverstrekkingen en leningen. De mutatie in de balanswaarde van deze activa wordt veroorzaakt door aflossingen, afschrijvingen, (des)investeringen en wijzigingen in de bijbehorende voorziening. Dit heeft voor een afname van de balanswaarde van € 13 miljoen gezorgd.

De gemeentelijke deelnemingen bestaan uit aandelen in:

- BNG Bank € 436.215
- Twente Milieu N.V. € 154.285
- Warmtebedrijf Hengelo € 90.000
- Enexis N.V. € 40.840

De kapitaalverstrekking aan de gemeenschappelijke regeling betreffen de inleggelden in de Stadsbank Oost Nederland.

Het bedrag aan uitgezette leningen aan woningbouwcorporaties van € 241 miljoen betreft leningen aan de Hengelose woningcorporatie Welbions. De leningen zijn voor 100% bestemd voor investeringen in de sociale huisvesting en zijn als zodanig "staatssteunproof". Leningen aan woningbouwcorporaties werden verstrekt tegen de leningsvoorwaarden waartegen de gemeente de lening afsluit, vermeerderd met een opslag van 0,065%. Er is één lening afgelost met een waarde van € 10 miljoen. De leningen worden gedekt door een recht van eerste hypotheek, gevestigd ten gunste van de gemeente. De overwaarde van deze hypotheek is in overeenstemming gebracht met de WSW-norm (200% van de WOZ-waarde van de woningen).

Onder leningen aan Deelnemingen zijn de leningen aan Warmtenetwerk Hengelo BV (€ 1 miljoen) en Warmtebedrijf Hengelo BV (€ 1,11 miljoen) opgenomen. De terugbetaling van de twee achtergestelde leningen is afhankelijk van de toekomstige resultaten van de opgerichte B.V.'s. De toekomstige resultaten van beide BV's zijn onvoldoende om op korte termijn aflossingen op de geldleningen te verwachten. Beide leningen zijn volledig in de voorziening oninbaar opgenomen.

Het bedrag in de voorziening onder Deelnemingen en Overige langlopende geldleningen is € 3,6 miljoen. Hiervan betreft € 2 miljoen de achtergestelde leningen aan beide warmtebedrijven in Hengelo. Een bedrag van € 0,4 miljoen heeft betrekking op BBZ-kredieten en € 0,5 miljoen op WTC. Overige leningen: € 0,7 miljoen. De voorziening wordt bepaald op basis van de financiële positie van de leningnemer, gebaseerd op ontvangen jaarstukken, kengetallen en op basis van informatie van de organisatie zelf, de accounthouder of de financiële administratie m.b.t. betalingsgedrag. De hypotheekverstrekking aan (ex-)ambtenaren is een aflopende regeling. Er wordt wel afgelost. Er kunnen geen nieuwe leningen meer verstrekt worden. Er staat nog € 2,6 miljoen uit.

De overige financiële vaste activa zijn als volgt te specificeren:

Het saldo uitzettingen met een looptijd van 1 jaar of langer bestaat uit een bijdrage aan de Stichting Stimuleringsfonds Volkshuisvesting Nederlandse gemeenten (SVN) voor het verstrekken van startersleningen.

Financiële vaste activa	Balans- waarde 01-01-2023	Boek- waarde 01-01-2023	Invest.	Des- invest.	Afw.	Afschr./ aflos.	Boek- waarde 31-12-2023	Voor- ziening 31-12-2023	Balans- waarde 31-12-2023
Kapitaalverstrekkingen aan:									
- Deelnemingen	722	722	-	-	-	-	722	-	722
- Gemeenschappelijke regelingen	129	129	-	-	-	-	129	-	129
Kapitaalverstrekkingen aan:	851	851	-	-	-	-	851	-	851
Leningen aan:									
- Woningcorporaties	252.339	252.339	-	-	-	11.361	240.978	-	240.978
- Deelnemingen	106	2.112	-	-	-	73	2.039	2.039	-
Overige langlopende leningen	15.318	16.938	136	-	-	1.704	15.370	1.534	13.836
Totaal financiële vaste activa (niet in activa module)	267.763	271.389	136	-	-	13.138	258.387	3.573	254.814
Uitzettingen:									
- Overige uitzettingen met een looptijd van 1 jaar of langer	964	964	-	-	-	99	865	-	865
Uitzettingen:	964	964	-	-	-	99	865	-	865
Totaal financiële vaste activa	269.578	273.204	136	-	-	13.237	260.103	3.573	256.530

Flottende activa

Vorraden

Vorraden worden uitgesplitst naar de volgende categorieën:

Voorraad	Boek-waarde 01-01-2023	Voorziening 01-01-2023	Balans-waarde 01-01-2023	Herrubri- cering	Boek- waarde 01-01-2023	Balans- waarde 01-01-2023
Onderhanden werk, waaronder:						
bouwgronden in exploitatie	90.443	57.592	32.851	-	90.443	32.851
Tussentijdse winstneming	15.765	-	15.765	-	15.765	15.765
Gereed product en handelsgoederen	3.315	-	3.315	-	3.315	3.315
Totaal	109.523	57.592	51.931	-	109.523	51.931

Voorraad	Vermeerde- ringen 2023	Verminde- ringen 2023	Boek-waarde 31-12-2023	Voorziening 31-12-2023	Balans 31-12-2023
Onderhanden werk, waaronder:					
bouwgronden in exploitatie	7.892	21.138	77.197	50.615	26.582
Tussentijdse winstneming	97	508	15.354	-	15.354
Gereed product en handelsgoederen	-	395	2.920	-	2.920
Totaal	7.989	22.041	95.471	50.615	44.856

De waardering van de gronden in exploitatie per 31 december 2023 is gebaseerd op de geactualiseerde grondexploitaties per 31 december 2023. Dit betreft de beste inschatting op dit moment die omgeven is door de nodige risico's, aannames en veronderstellingen die periodiek (jaarlijks) worden herzien.

Deze periodieke herziening kan leiden tot een aangepaste waardering van de gronden in exploitatie, de hiermee samenhangende voorziening voor verlieslatende grondexploitaties en de hiermee samenhangende tussentijdse winst voor winstgevende grondexploitaties. Het belangrijkste risico is gelegen in de rente.

Voor een gedetailleerde toelichting op de grondexploitaties, de gehanteerde uitgangspunten alsmede risico's en onzekerheden van grondexploitaties verwijzen wij naar de paragraaf grondbeleid.

Onderhanden werk	31-12-2023	31-12-2022
Gronden in exploitatie	21.367	26.596
Bedrijventerreinen	20.568	22.020
Totaal	41.936	48.616
Nog te maken kosten	88.515	99.659
Nog te verwachten opbrengsten	105.956	115.049
Verwacht exploitatieresultaat	24.494	33.226

Het eindresultaat van de in exploitatie genomen gronden bedraagt minus € 24,5 miljoen op eindwaarde. Dat wil zeggen dat de verliesgevende exploitaties € 24,5 miljoen meer middelen uit de reserve grondexploitaties vragen dan dat de winstgevende exploitaties aan de reserve toevoegen.

Uit de winstgevende exploitaties vloeit € 32,2 miljoen naar de reserve en de verliesgevende grondexploitaties vragen € 56,7 miljoen (exclusief de externe grondexploitaties). Deze bedragen zijn de totale eindwaarden van de complexen.

Voor de te verwachten verliezen zijn voorzieningen gevormd tegen de contante waarde. Voor de € 56,7 miljoen aan verliezen voor exploitaties in de gemeentelijke administratie is voor € 50,6 miljoen aan voorzieningen getroffen. Dat wil zeggen dat er nu € 50,6 miljoen beschikbaar is om € 56,7 miljoen aan verliezen in de toekomst te kunnen betalen. Het verschil wordt in de loop van de tijd overbrugd door rente bijschrijvingen.

Wetgeving 10-jaars termijn

De volgende gemeentelijke grondexploitaties hebben een looptijd langer dan tien jaar. In de grondexploitaties is geen opbrengstenindexering gerekend na tien jaar. Dit is een risico beperkende maatregel waarmee voldaan wordt aan de vereisten van het BBV. Dit betreffen de volgende projecten:

- In Dalmeden verkopen we voornamelijk grotere kavels. Het is de verwachting dat er na de gestelde tienjaarstermijn nog steeds vraag is naar deze kavels;
- In Campus wordt een realistische afzet geraamd door de nog te realiseren verkopen in hetzelfde tempo te faseren als de verkopen in de afgelopen jaren zijn gerealiseerd. Daarmee wordt de tienjaarstermijn overschreden.

Omschrijving	Boekwaarde per 01-01-2023	Vermeerderingen	Verminderingen	Boekwaarde herzieningen per 31-12-2023	Boekwaarde balans	Nog te realiseren kosten	Te realiseren bijdragen en opbrengsten	Verwacht eindresultaat
09 Verspreide gronden binnen de bebouwde kom	4.190.799	37.065	93.871	4.133.993	4.133.993	-	5.441.935	-1.307.942
10 Huurgronden	1.641.256	292.194	-	1.933.450	1.933.450	-	2.947.473	-1.014.023
22 Verspreide gronden buiten de bebouwde kom	6.890.626	-	2.281.612	4.609.014	4.609.014	-	3.964.757	644.257
62 Schalmeden	8.760.560	-	-	8.760.560	8.760.560	-	3.113.600	5.646.960
66 Sportpark Groot Driene	2.388.572	-	-	2.388.572	2.388.572	-	1.353.645	1.034.927
68 Stadspark Weusthag	1.914.462	-	37.761	1.876.702	1.876.702	-	2.055.329	-178.628
81 Boeldershoek Oost	3.533.059	-	-	3.533.059	3.533.059	-	1.963.320	1.569.739
90 Westermaat Veld	2.103.185	-	-	2.103.185	2.103.185	-	498.291	1.604.895
Materiele Vaste Activa	31.422.520	329.259	2.413.244	29.338.535	29.338.535	-	21.338.350	8.000.185

Omschrijving								
104 Lange Wemen	2.227.637	155.382	962	2.382.057	2.382.057	184.484	-	2.566.542
06 't Rot	2.678.046	536.904	3.214.950	-	-	-	-	-
101 Broek Noord	11.382.306	401.394	6.258.448	5.525.252	5.525.252	2.023.295	2.071.665	5.476.882
102 Broek Oost	787.499	70.758	858.257	-	-	-	-	-
28 Marskant	4.107.230	217.044	346.331	3.977.942	3.977.942	1.390.240	3.143.910	2.224.273
44 Veldwijk Noord	-1.476.342	101.513	-	-1.374.829	-1.374.829	482.988	195.250	-1.087.091
52 Dalmeden	11.895.169	1.904.367	783.019	13.016.517	13.016.517	4.316.056	44.826.497	-27.493.924
583 Herontwikkeling Beckumerstraat	-313.546	31.025	-	-282.521	-282.521	165.331	373.980	-491.171
591 Beckum	36.333	86.148	-	122.481	122.481	1.301.076	1.318.990	104.567
Hart van Zuid	19.156.739	1.575.036	4.999.980	15.731.795	15.731.795	18.674.533	7.643.680	26.762.649
Onderhanden werk - Woningbouw in exploitatie	50.481.072	5.079.570	16.461.947	39.098.695	39.098.695	28.538.003	59.573.971	8.062.726

Omschrijving								
16 Gezondheidspark	13.517.636	261.254	24.365	13.754.526	13.754.526	1.542.373	8.349.953	6.946.946
35 Oosterveld	6.756.625	150.398	2.242.422	4.664.600	4.664.600	163.050	2.046.155	2.781.495
96 Westermaat Campus	19.455.798	325.441	1.377.519	18.403.719	18.403.719	3.149.927	10.449.958	11.103.689
716 Kanaalzone	232.215	21.606	1.031.969	-778.148	-778.148	104.988	620.620	-1.293.780
640 Walkatenplein	-	2.053.411	-	2.053.411	2.053.411	956.065	6.116.385	-3.106.909
Onderhanden werk - Bedrijvencomplexen in exploitatie	39.962.274	2.812.109	4.676.275	38.098.108	38.098.108	5.916.403	27.583.071	16.431.440
Subtotaal Onderhanden werk woningbouw en bedrijven	90.443.346	7.891.678	21.138.222	77.196.802	77.196.802	34.454.406	87.157.042	24.494.166

Uitzettingen met een rente-typische looptijd korter dan 1 jaar

De in de balans opgenomen uitzettingen met een looptijd van één jaar of minder zijn als volgt verdeeld:

Uitzettingen met rentetypische looptijd korter dan 1 jaar	Boekwaarde 31-12-2023	Voorziening oninbaarheid	Balanswaarde 31-12-2023	Balanswaarde 31-12-2022
Vorderingen op openbare lichamen	18.875	-	18.875	15.626
Rekening courant verhouding met het Rijk	122.495	-	122.495	73.974
Rekening courant verhouding met niet financiële instellingen	6.593	429	6.164	4.866
Overige vorderingen	12.214	4.156	8.058	11.080
Overige uitzettingen:				
- Overige uitzettingen	-	-	-	-
Uitzettingen met rentetypische looptijd korter dan 1 jaar	160.177	4.585	155.592	105.546

De uitzettingen met een rentetypische looptijd korter dan 1 jaar zijn met € 50,0 miljoen toegenomen. Dit ontstaat door de volgende mutaties:

- Toename vorderingen op openbare lichamen ad. € 3,2 miljoen;
- Toename rekening-courant verhouding met het Rijk ad. € 49,8 miljoen;
- Afname overige vorderingen ad. € 3,0 miljoen.

Deze mutaties zijn hieronder nader toegelicht.

Vorderingen op openbare lichamen (toename € 3,2 miljoen)

De vorderingen op openbare lichamen zijn toegenomen met een bedrag ad. € 3,2 miljoen. Deze mutatie bestaat met name uit:

- BCF belastingdienst € 1,0 miljoen.
- Overige debiteuren € 2,2 miljoen.

Rekening-courant verhouding (toename € 49,8 miljoen)

De rekening-courant verhoudingen zijn toegenomen met een bedrag ad. € 49,8 miljoen. Deze mutatie bestaat met name uit:

- Rekening courant SVN € 0,2 miljoen
- Rekening courant GBTwente € 1,1 miljoen
- Rekening courant verhouding met het Rijk inzake schatkistbankieren € 48,5 miljoen

Van de debiteuren GBTwente is € 0,4 miljoen als dubieus aangemerkt en hier is een voorziening voor getroffen.

Overige vorderingen (afname € 3,0 miljoen)

De overige vorderingen (debiteuren) laten een afname zien van € 3,0 miljoen. Deze mutatie bestaat met name uit:

- Debiteuren algemeen € -2,8 miljoen
- Voorziening debiteuren € -0,1 miljoen
- Bijstandsdebiteuren € -0,1 miljoen

De overige vorderingen bestaan voor € 7,6 miljoen uit bijstandsdebiteuren. Van deze vordering is € 4,2 miljoen aangemerkt als dubieus en hiervoor is een voorziening getroffen.

De gemeente is verplicht om overtollige middelen, boven het drempelbedrag, onder te brengen bij het Ministerie van Financiën via het zogenaamde schatkistbankieren. Eventuele overtollige middelen mogen niet worden belegd bij andere partijen. Onder voorwaarden mogen wel leningen worden verstrekt aan andere decentrale overheden.

Het drempelbedrag bedroeg € 6,9 miljoen euro in 2023. Uit onderstaande tabel blijkt dat de gemeente in 2023 het drempelbedrag niet heeft overschreden.

Berekening benutting drempelbedrag schatkistbankieren (bedragen x € 1000)					
Verslagjaar					
(1)	Drempelbedrag	6855			
		Kwartaal 1	Kwartaal 2	Kwartaal 3	Kwartaal 4
(2)	Kwartaalcijfer op dagbasis buiten 's Rijks schatkist aangehouden middelen	507	509	501	506
(3a) = (1) > (2)	Ruimte onder het drempelbedrag	6.348	6.346	6.353	6.349
(3b) = (2) > (1)	Overschrijding van het drempelbedrag	-	-	-	-
(1) Berekening drempelbedrag					
Verslagjaar					
(4a)	Begrotingstotaal verslagjaar	342.727			
(4b)	Het deel van het begrotingstotaal dat kleiner of gelijk is aan € 500 miljoen	342.727			
(4c)	Het deel van het begrotingstotaal dat de € 500 miljoen te boven gaat				
(1) = (4b)*0,02 + (4c)*0,002 met een minimum van €1.000.000 als het begrotingstotaal kleiner of gelijk is aan 500 mln. En als begrotingstotaal groter dan € 500 miljoen is is het drempelbedrag gelijk aan € 10 miljoen, vermeerderd met 0,2% van het deel van het begrotingstotaal dat de € 500 miljoen te boven gaat.	Drempelbedrag	6855			
(2) Berekening kwartaalcijfer op dagbasis buiten 's Rijks schatkist aangehouden middelen					
Kwartaal 1					
(5a)	Som van de per dag buiten 's Rijks schatkist aangehouden middelen (negatieve bedragen tellen als nihil)	45.595	46.284	46.097	46.540
(5b)	Dagen in het kwartaal	90	91	92	92
(2) - (5a) / (5b)	Kwartaalcijfer op dagbasis buiten 's Rijks schatkist aangehouden middelen	507	509	501	506

Liquide middelen

Het saldo van de liquide middelen bestaat uit door de gemeente aangehouden kas en bankrekeningen.

Liquide middelen	31-12-2023	31-12-2022
Banksaldi	656	620
Kassaldi	51	45
Liquide middelen	707	665

In de banksaldi is ook de derdenrekening Rabobank ROZ met een saldo van € 0,1 miljoen opgenomen. Alleen het ROZ kan hierover beschikken.

Overlopende activa

De overlopende activa wordt als volgt verdeeld:

Overlopende activa	31-12-2023	31-12-2022
De van de Europese en Nederlandse overheidslichamen ontvangen voorschotbedragen die ontstaan door voorfinanciering op uitkeringen met een specifiek bestedingsdoel uitgesplitst naar de nog te ontvangen bedragen van:		
- Europese overheidslichamen	1.372	244
- Het rijk	25	6
- Overige Nederlandse overheidslichamen	1.910	2.715
Overige nog te ontvangen bedragen, en de vooruitbetaalde bedragen die ten laste van volgende begrotingsjaren komen	20.991	33.339
Overlopende activa	24.298	36.304

De overlopende activa zijn in 2023 afgenomen met € 12,0 miljoen.

De onderbouwing van de Nog te ontvangen bijdragen van EU, Rijk en overige Nederlandse overheidslichamen is terug te vinden in onderstaande tabel.

De boekwaarde van € 20,9 miljoen betreffende de nog te ontvangen bedragen (€ 17,7 miljoen) en vooruitbetaalde bedragen (€ 3,2 miljoen) bestaat voornamelijk uit:

Nog te ontvangen bedragen ad. € 17,7 miljoen:

- € 5,0 miljoen nog te ontvangen rente van uitstaande geldleningen en € 12,6 miljoen diverse nog te ontvangen bedragen, waarvan groter dan € 1,0 miljoen:
- € 2,5 miljoen Bijdrage beschermd wonen 2023
- € 1,7 miljoen Variabele opbrengst afvalstoffenheffing 2023
- € 1,5 miljoen Resultaat Businesspark XL
- € 1,1 miljoen Rentenota schatkistbankieren 4e kwartaal 2023

Vooruitbetaalde bedragen ad. € 3,2 miljoen:

- € 1,15 miljoen software/licenties
- € 1,0 miljoen R/C Opdrachtgevende gemeenten ROZ/SMS
- € 0,25 miljoen Subsidie Energie van Hengelo Fix Brigade 2023
- € 0,2 miljoen Bevoorschotting Jarabee
- € 0,6 miljoen Overige vooruit ontvangen bedragen

Omschrijving NTO overheidssubsidies	01-01-2023	Toegevoegd in 2023	Ontvangen in 2023	31-12-2023
De van de Europese en Nederlandse overheidslichamen ontvangen voorschotbedragen die ontstaan door voorfinanciering op uitkeringen met een specifiek bestedingsdoel uitgesplitst naar de nog te ontvangen bedragen van:				
Nog te ontvangen bedragen Europese Overheidslichamen	244	1.128	-	1.372
NTO EU Inzet van de ondernemersadviseur ROZ	196	56	-	252
NTO EU CEF Kanaal	48	1.072	-	1.120
Nog te ontvangen bedragen Rijk	6	19	-	25
NTO Rijk Geluidsanering Breemarsweg Oost	6	19	-	25
Nog te ontvangen bedragen overige Nederlandse overheidslichamen	2.715	1.709	2.514	1.910
NTO Prov. 550 Duurzaam Veilig	164	97	164	97
NTO prov. 492 Nieuwe brug Twentekanaal	710	-	710	-
NTO Prov.cultuureducatie Cultuur aan de basis 2.0	40	4	-	44
NTO Prov.F35 Slachthuisweg - Banakstraat	161	-	-	161
NTO Prov.F35 rec.Deldenerstraat - Mitchamplein	1.640	-	1.640	-
NTO Prov. Marktpl. kernwinkelgeb. klimaatadapt.	-	24	-	24
NTO Prov. PS730 Subsidie Stadsarrangement	-	536	-	536
NTO Prov. verbeteren en verdiepen Twentekanaal 2	-	1.010	-	1.010
NTO Prov. PS745 IVRI's busbanen	-	23	-	23
NTO Prov. Project loket deelmobiliteit Overijssel	-	15	-	15
Totaal	2.965	2.856	2.514	3.307

Vaste passiva

Eigen Vermogen

Het verloop van de reserves in 2023 per soort reserve:

Eigen vermogen	Toevoegingen			Onttrekkingen			Boekwaarde 31-12-2023
	Boekwaarde 01-01-2023	Bestemming resultaat vorig boekjaar	via resultaat-bestemming bij het overzicht van baten en lasten	Te bestemmen resultaat 2023	via resultaat-bestemming bij het overzicht van baten en lasten	Afschr. op activa	
Algemene reserves:							
Algemene reserve	53.379	13.913	13.410	-	6.540	-	74.162
Reserve grondexploitatie	21.003	-	2.352	-	1.818	-	21.537
Bestemmingsreserves	30.277	3.343	13.397	-	8.622	232	38.163
Bestemd resultaat 2022	17.256	-17.256	-	-	-	-	-
Te bestemmen resultaat 2023	-	-	-	7.270	-	-	7.270
Totaal eigen vermogen	121.915	-	29.159	7.270	16.980	232	141.132

Het te bestemmen resultaat over 2023 is € 7,6 miljoen. Het voorstel voor bestemming van dit resultaat is opgenomen in Hoofdstuk 4.

In onderstaand overzicht en in de toelichting reserves zijn de mutaties per reserve vermeld.

Mutaties in de reserves

Reserve	nr.	Boekwaarde 01-01-2023	Toevoeging	Onttrekking	Betemming resultaat 2022	Te bestemmen resultaat 2023	Boekwaarde 31-12-2023
Algemene reserve							
Algemene reserve	101	53.379	13.410	6.540	13.913	-	74.162
Reserve Grex Algemeen	150	21.003	2.352	1.818	-	-	21.537
Subtotaal Algemene reserve		74.382	15.762	8.358	13.913	-	95.699
Bestemmingsreserves							
Reserve centraal opleidingsbudget	310	-	-	-	-	-	-
Reserve Communicatiebeleid	311	-	-	-	-	-	-
Vereveningsreserve binnenstad	313	55	-	-	-	-	55
Reserve ruimtelijke kwaliteit binnenstad	314	211	-	140	-	-	71
Reserve dekking kapitaallasten	320	5.256	-	232	-	-	5.024
Reserve accommodaties egalisatie (5206)	326	-	-	-	-	-	-
Reserve Vastgoedbedrijf	327	2.788	-	379	-	-	2.409
Reserve duurzaamheid	328	926	-	-	-	-	926
Reserve Duurzaam Veilig	329	85	-	-	-	-	85
Reserve bodemsanering	332	3.884	361	629	-	-	3.616
Reserve Proeftuin de Nijverheid Aardgasvrij	334	4.571	-	-	-	-	4.571
Reserve TOZO	335	5.174	-	1.636	-	-	3.538
Reserve ondernemersfonds	336	1.180	-	-	-	-	1.180
Reserve vluchtelingen	337	1.700	8.971	-	-	-	10.671
Reserve Hengelose Energie maatsch. Org.	338	120	-	120	-	-	-
Reserve onderhoudswerkzaamheden Schouwburg	350	956	1.306	184	-	-	2.078
Reserve Nog uit te voeren werken/activiteiten	371	2.679	2.678	5.190	3.343	-	3.510
Reserve Organisatieontwikkeling	372	371	45	325	-	-	91
Reserve Compensatiefonds Bomenverordening	374	262	36	-	-	-	298
Reserve Prj. Bestrijding Jeugd Werkloosheid	375	19	-	19	-	-	-
Reserve onderhoud buurtcentra	398	40	-	-	-	-	40
Reserve ARI	399	-	-	-	-	-	-
Subtotaal Bestemmingsreserves		30.277	13.397	8.854	3.343	-	38.163
Subtotaal Saldo van de rekening		17.256	-	-	-17.256	7.270	7.270
Totaal eigen vermogen		121.915	29.159	17.212	-	7.270	141.132

Toelichting reserves

Algemene reserve (101) : € 74.162

Doel: Gevormd vanuit resultaten van algemene middelen zonder directe bestemming, nodig t.b.v. het weerstandsvermogen van de gemeente (o.a. voor calamiteiten).

Toevoegingen:		Ontrekkingen:	
€ 13.131	Rekening resultaat 2022 na bestemming	€ 2.508	Dekking inc.nieuw beleid 2023 Bel.begr2023-2026
€ 7.911	Zomernota 2023-2027	€ 1.260	Ontrekking alg.reserve beklemd deel SD
€ 4.560	2e Beleidsrapportage 2023	€ 1.000	Mut. Res. Schouwb. cf ZN 23-FP-5.1.B
€ 782	Budget overheveling 2022	€ 500	Kadernota 2020-2023: Innovatie Wmo en Jeugd
€ 540	Sluitend maken Beleidsbegroting 2020-2023	€ 162	budgetoverhev. 22/23 schuldhulpverl.
€ 264	Beleidsprogr. sociaal 21-25	€ 162	budgetoverhev. 22/23 inburgering
€ 126	Innovatie Wmo en Jeugd	€ 150	Budgetoverheveling 2023 Leefbaar Beckum
€ 5	Rentetoevoeging 0,1% van € 5 miljoen	€ 126	Res. onttrekk. budgetoverh. 22-23 incid. cult.
€ 4	Restantmiddelen motiemarkt 2022	€ 100	budgetoverhev. 22/23 energietoeslag.
		€ 99	Dekking restant saldo Beleidsbegroting 2023-2026
		€ 87	Afwikking overheveling 2022 WO
		€ 84	Budgetoverheveling Open Verharding
		€ 81	Res. onttrekk. bijdr IJsbaan Enschede 3575064
		€ 81	Bijdrage giro 555 Aardbeving Turkije Syrie
		€ 50	Onttrekk. res. Motie C01-M03 onderst. 1Twente
		€ 40	Motie C01 - A01 Toegankelijkheid
		€ 25	Budgetoverheveling 2023 Spoorfietsen
		€ 25	Inzet Budget Leefbaar Beckum

Bestemming van het resultaat: € 17.256

Toevoegingen:		Ontrekkingen:	
Geen		€ 13.131	Rekening resultaat 2022 na bestemming
		€ 2.832	Energietoeslag 2022
		€ 782	Budget overheveling 2022
		€ 199	Bijzondere bijstand 2022
		€ 172	Bijzondere bijstand studenten 2022
		€ 52	Versterken sociale basis 2022
		€ 50	Breed offensief 2022
		€ 38	Gezond in de stad 2022

Reserve grondexploitatie incl. Hart van Zuid (150) : € 21.478

Doel: Buffer ter afdekking van de risico's grondexploitatie.

Toevoegingen:		Ontrekkingen:	
€ 825	Erfpachtresultaat	€ -6.977	Aanpassing Voorziening IEGG
€ 654	Rente GZ 2023 Reserve en voorziening	€ 3.573	Afwikking prj 715 deelcomplex HvZ Zuid. laan
€ 478	Resultaat BXL	€ 3.215	Afwikking grexcomplex 6 Landmanserve
€ 282	Vrijval voorziening NIEGG	€ 858	Afwikking grexcomplex 102 Broek Oost
€ 216	Verkoop perceel Meijersweg	€ 739	Voorz derden compl. De Veldkamp
€ 97	Veldwijk Noord tussentijdse winstneming	€ 141	Rentecompensatie de Veldkamp
€ 94	Resultaat gronden in verhuur	€ 73	Uitbreiding formatie planeconoom 23-FP-8.1
€ 71	Parkeerterrein Kloosterhof	€ 65	Resultaat niet in exploitatie genomen gronden
€ 56	Verkoop perceel grond aan de Havenkade	€ 49	Personeelslasten grondzaken
€ 28	Tussentijdse winst Hemmelhorst	€ 25	Onttrekk kosten Masterplan Lange Wemen
€ -494	Dalmeden tussentijdse winstneming	€ 22	Boekwaardeverschil herrubricering U4654-4655
€ -14	Herontw. Beckumerstraat tussentijdse winstneming	€ 18	Boekwaardeverschil perceel Twijnstr gv herrubr
		€ 15	Bijkom. kosten aank. Grond en pstallen Wolfkaterw
		€ 2	Stimulering grondverkoppen

Reserve centraal opleidingsbudget (310) :		€ 0
<i>Doel: Afzondering 0,4% van loonsom als buffer voor tegenvallers in reguliere opleidingsbudgetten.</i>		
<hr/>		
Toevoegingen:		Ontrekkingen:
Geen	€ 100	Overheveling naar reserve organisatieontwikkeling
<hr/>		
Reserve Communicatiebeleid (311) :		€ 0
<i>Doel: Reservering bij verkoop van St. Kabelvee Hengelo met doel deze te besteden ter dekking van kapitaallasten van investeringen op het gebied van informatie- en communicatietechnologie. Besteding dient plaats te vinden t.b.v. de burgers van de Gemeente Hengelo conform de oorspronkelijke doelstellingen van de stichting.</i>		
<hr/>		
Toevoegingen:		Ontrekkingen:
Geen	€ 16	Overheveling naar algemene reserve
<hr/>		
Vereningsreserve binnenstad (313) :		€ 55
<i>Doel: Compactere binnenstad.</i>		
<hr/>		
Toevoegingen:		Ontrekkingen:
Geen		Geen
<hr/>		
Reserve ruimtelijke kwaliteit binnenstad (314) :		€ 71
<i>Doel: Ter verbetering van de ruimtelijke kwaliteit in de binnenstad o.a. voor de herinrichting van de openbare ruimte van het kernwinkelgebied, het versterken en ondersteunen van de woonfunctie in de binnenstad.</i>		
<hr/>		
Toevoegingen:		Ontrekkingen:
Geen	€ 140	Spoorzone
<hr/>		
Reserve dekking kapitaallasten (320) :		€ 5.024
<i>Doel: Reserve dekking kapitaallasten</i>		
<i>Door de wijziging van de BBV-systematiek, met ingang van 2017, voor investeringen in de openbare ruimte met maatschappelijk nut zal voor de oude 'probleemgevallen' en nieuwe gevallen gebruik kunnen worden gemaakt van de dekkingsreserve kapitaallasten. Het gereserveerde bedrag in deze nieuwe reserve kan worden gebruikt voor de dekking van de jaarlijkse kapitaallasten, die voortvloeien uit de betreffende investeringen. Op basis van de vastgestelde nota Investerings- en activeringsbeleid gaat de voorkeur bij alle uitbreidings- en vervangingsinvesteringen uit naar het toepassen van de reguliere afschrijvings- en rentesystematiek. Na afloop van de gebruiksduur van het actief vallen de kapitaallasten vrij in de exploitatie en ontstaat er ruimte om een nieuwe vervangingsinvestering met bijbehorende kapitaallasten te ramen.</i>		
<hr/>		
Toevoegingen:		Ontrekkingen:
Geen		232
<hr/>		
Reserve Vastgoedbedrijf (327) :		€ 2.409
<i>Doel: Bestemd om voor- en nadelige verkoopresultaten op vastgoed te plooiën. Daarnaast geeft het jaarlijks financieel rendement en vangt het vermogensrisico op van het gemeentelijk vastgoed. Ook ondersteund het de monitoring en effectuering van de gemeentelijke bezuinigingen op het vastgoed.</i>		
<hr/>		
Toevoegingen:		Ontrekkingen:
Geen	€ 164	Kosten af te stoten panden
	€ 111	Inhuur vastgoedbedrijf
	€ 77	Taakstelling vastgoedbedrijf
	€ 27	Sloop- saneringskosten Harmsveldweg 3
<hr/>		
Reserve duurzaamheid (328) :		€ 926
<i>Doel: De reserve Duurzaamheid heeft tot doel de dekking van (meerjarige) duurzaamheidsopgaven te borgen en bestaat voornamelijk uit afgezonderde middelen uit de algemene uitkering.</i>		
<hr/>		
Toevoegingen:		Ontrekkingen:
Geen		Geen
<hr/>		
Reserve Duurzaam Veilig (329) :		€ 85
<i>Doel: Maatregelen m.b.t. Verkeersveiligheid, aanpak van ongevallen en concentratiepunten(AVOC) en uitvoeringsnota fietsen.</i>		

Toevoegingen:	Onttrekkingen:
Geen	Geen

Reserve bodemsanering (332) : € 3.616

Doel: Middelen ter dekking van lasten bodemsaneringen, waarvoor binnen de beschikbare ISV-gelden geen ruimte is.

Toevoegingen:	Onttrekkingen:
€ 361 Meicirculaire bodem 2023	€ 629 Kosten 2023 reserve bodemsanering

Reserve Proeftuin de Nijverheid Aardgasvrij (334) : € 4.571

Doel: Deze bestemmingsreserve is om de meerjarige besteding van middelen van het project Aardgasvrije Nijverheid goed te kunnen volgen. Het betreft een lang lopende inzet om een hele wijk aardgasvrij te maken, waarbij de aard en fasering van besteding op voorhand nog niet volledig bekend is.

Toevoegingen:	Onttrekkingen:
Geen	Geen

Reserve TOZO (335) : € 3.538

Doel: Het kunnen dekken van de meerjarige kosten voor de uitvoering van de Tozo.

Toevoegingen:	Onttrekkingen:
Geen	€ 1.636 Uitvoeringskosten TOZO 2022

Reserve ondernemersfonds (336) : € 1.180

Doel: De reserve is bedoeld voor twee ondersteuningsmaatregelen. Een kredietmogelijkheid voor ondernemers die vanwege partnerinkomen niet in aanmerking komen voor een BBZ- krediet en een verlenging van de TONK- regeling.

Toevoegingen:	Onttrekkingen:
Geen	Geen

Reserve vluchtelingen (337) : € 10.671

Doel: De reserve is bedoeld voor eventuele sloop- en herstelwerkzaamheden aan de diverse gebouwen, doorlopende verplichtingen vanuit 2022, kosten voor Jeugdzorg en of WMO specifiek voor deze doelgroep en overige, nu nog onvoorziene, kosten gedekt worden.

Toevoegingen:	Onttrekkingen:
€ 7.071 reserve vluchtelingen obv Berap 2 /zomernota	Geen
€ 1.900 reserve vluchtelingen obv Berap 2 /zomernota	

Reverve Hengelose Energie maatsch. Org. (338) : € 0

Doel: De reserve is bedoeld om te voorkomen dat verenigingen in verband met de huidige energiecrisis in financiële nood komen en mede daardoor de contributies betaalbaar blijven.

Toevoegingen:	Onttrekkingen:
Geen	120 Realisatie onttrekking HEMO

Reserve onderhoudswerkzaamh. Schouwborg (350) : € 2.078

Doel: Onderhoudswerkzaamheden aan het pand van de Schouwborg aan Beurstraat 44 in Hengelo. Deze werkzaamheden mogen pas worden uitgevoerd zodra aan de daarvoor gestelde voorwaarden wordt voldaan; waaronder overdracht van het pand aan de gemeente (conform Raadsbesluit).

Toevoegingen:	Onttrekkingen:
€ 1.000 Mut. Res. Schouwb. cf ZN 23-FP-5.1.B	184 Werk. lasten 23 tlv reserve
€ 150 Mut. Res. Schouwb. cf ZN 23-FP-5.1.B	
€ 156 Mut. Res. Schouwb. cf 2e berap	

Reserve Nog uit te voeren werken/activiteiten (371) : € 3.510

Doel: Afgezonderde middelen uit de algemene uitkering ter dekking van uitgaven die gemoeid zijn met decentralisatie uitkeringen. Het gaat om incidentele middelen voor een beperkte periode.

Toevoegingen:		Ontrekkingen:	
€ 2.832	Energietoeslag 2022	€ 2.832	energietoeslag
€ 800	Dotatie overh in de Reserve Digi fysyke archief	€ 346	Onttrekking reserve NUVW kosten omgevingswet 2023
€ 228	23-FP-9.3 energiearmoede/vroegsignalering schulden	€ 342	Onttrekking DU Jeugdhulpteam
€ 225	2e B. Budgetoverh. uitvbdgt 2023 Energietoel	€ 232	Verbouwing VPO
€ 223	23-FP-9.3 Dienstverlening armoede en schulden	€ 199	Bijzondere bijstand
€ 206	Budgetoverh 2023-2024 strategische agenda	€ 196	Restant coronamidd. cultuur ZN 23-FP-5.3
€ 199	Bijzondere bijstand 2022	€ 172	Bijzondere bijstand studenten
€ 192	Bestedingsv. Inburg. asiel/begel.statushouders	€ 168	Bestedingsv. Inburg. asiel/begel.statushouders
€ 180	Dotatie overh in de Reserve WOO	€ 155	Toeslagenaffaire 23/24 dec uitk.
€ 172	Bijzondere bijstand studenten 2022	€ 150	Onttrekking DU Preventieteam
€ 150	Budgetoverheveling 2023 Leefbaar Beckum	€ 95	Onttrekking DU Jeugdhulp
€ 123	Budgetoverheveling 2023-2024 Opdracht HHM regiev.	€ 66	Vrijval naar Algemern reserve
€ 120	Erfgoed hart van zuid overheveling 2023	€ 50	Brede aanpak dakloosheid Wijkrecht
€ 84	Budgetoverheveling 2023 wet goed verhuurderschap	€ 40	Inzet proj. subs. 2023 2e berap 2023
€ 52	Versterken sociale basis 2022	€ 39	23-FP-9.3 energiearmoede/vroegsignalering schulden
€ 50	Breed offensief 2022	€ 38	Gezond in de Stad
€ 46	2e berap stelpost systeemleren storting reserve	€ 22	Eenzaamheid
€ 38	Gezond in de stad 2022	€ 19	Deel Preventieteam SZO tlv DU Wijkteams
€ 35	versterken wijkteams 2023	€ 13	Toegankelijkheid
€ 25	Budgetoverheveling 2023 Spoorfietsen	€ 5	D01-M03 IRIS 3559344 Theaterspekt. onttrekk. res.
€ 20	Dotatie overh in de Reserve Bewonersparticipatie	€ 5	D01-M08 IRIS 3559358 Boekenwk onttrekk. res.
€ 19	Corr uit te voeren werken Wijkteams	€ 4	Restantmiddelen motiemarkt 2022
€ 1	Corr reserve onttrekk. Cultuuraanbod corona	€ 2	Ontrr. Motiemarkt St. Waterorgel Hengelo

Reserve organisatieontwikkeling (372) : € 92

Doel: Bestemd voor de transitie van meer mobiliteit in de organisatie naar een flexibele organisatie met de juiste medewerker op de juiste plek.

Toevoegingen:		Ontrekkingen:	
€ 45	3e jaar WW	€ 284	Stelpost Hengelo's werken laatste tranche (3jr)
		€ 40	Generatiepact

Reserve Compensatiefonds Bomenverordening (374) : € 298

Doel: Baten en lasten van de bomenverordening te egaliseren.

Toevoegingen:		Ontrekkingen:	
€ 35	Cf bomenverordening saldo boekjaar		Geen

Reserve Prj. Bestrijding Jeugd Werkloosheid (375) : € 0

Doel: Projecten van bestrijding van jeugdwerkloosheid.

Toevoegingen:		Ontrekkingen:	
Geen		€ 20	Jeugdwerkloosheid

Reserve onderhoud buurtcentra (398) : € 40

Doel: Meerjarig onderhoud buurtcentra. Met amendement 147062 heeft de raad besloten dat € 108.609 beschikbaar moet blijven.

Toevoegingen:		Ontrekkingen:	
Geen		Geen	

Reserve ARI (399) : € 0

Doel: Bestemd ter dekking van toekomstige lasten die voortvloeien uit de ARI-investeringen.

Toevoegingen:		Ontrekkingen:	
Geen		€ 17	Overheveling naar Algemene reserve

Voorzieningen

Voorzieningen worden gevormd voor verplichtingen, verliezen en risico's, ter egalisering van vooral onderhoudskosten dan wel tarieven en voor van derden verkregen middelen, die specifiek besteed moeten worden.

Het verloop van de voorzieningen in 2023 per soort voorziening:

Voorzieningen	Saldo 01-01-2023	Toevoe- gingen	Aanwen- dingen	Vrijval	Saldo 31-12-2023
Verplichtingen, verliezen en risico's	25.160	1.118	792	-	25.486
Egalisatie onderhoud	3.771	1.201	1.355	-	3.617
Voorzieningen voor middelen van derden waarvan de bestemming gebonden is	8.360	3.420	1.854	-	9.926
Totaal eigen vermogen	37.291	5.739	4.001	-	39.029

Uit bovenstaande tabel blijkt dat de voorzieningen van de gemeente Hengelo met € 1,7 miljoen zijn toegenomen in het verslagjaar 2023.

Op basis van de regelgeving vanuit het BBV moet aan een onderhouds- of egalisatievoorziening een beheerplan ten grondslag liggen. Deze mag maximaal 5 jaar oud zijn, tenzij er gemotiveerd van wordt afgeweken en dit door de raad wordt besloten. Bij de voorziening Onderhoud haven is dit aan de orde, het beheerplan is opgesteld in 2016. Dit plan wordt jaarlijks geactualiseerd maar het nieuwe beheerplan wordt pas opgesteld nadat enkele grote investeringen zijn gedaan. Deze investeringen zijn de afgelopen jaren door diverse omstandigheden uitgesteld. In het raadsbesluit van deze jaarstukken is, conform vorig jaar, voorgesteld om te besluiten dat er beargumenteerd en bewust wordt afgeweken van de standaard regels in het BBV.

In onderstaand overzicht en in de toelichting voorzieningen zijn de mutaties per voorziening vermeld.

Mutaties in de voorzieningen

Voorzieningen	nr.	Boekwaarde 01-01-2023	Dotatie	Aanwending	Vrijval	Boekwaarde 31-12-2023
1. Risico, Verplichtingen						
Voorz. Pensioen wethouders	503	6.935	4	292	-	6.647
Voorz. Spaarverlof	509	275	375	-	-	650
Voorz. Complexen derden	512	17.136	739	-	-	17.875
Voorz. Samenwerking schoolbesturen PO	536	814	-	500	-	314
Subtotaal risico, verplichtingen		25.160	1.118	792	-	25.486
2. Egalisatie Onderhoud						
Voorz. Onderhoud vastgoed	533	3.147	1.150	1.355	-	2.942
Voorz. Onderhoud Haven	537	624	51	-	-	675
Subtotaal egalisatie onderhoud		3.771	1.201	1.355	-	3.617
3. Beklemden middelen						
Voorz. Rioolrenovatie	508	4.377	3.420	1.669	-	6.128
Voorz. Gebiedsgericht grondwaterbeleid	510	1.754	-	-	-	1.754
Voorz. Afvalverwerking	511	2.229	-	185	-	2.044
Subtotaal beklemden middelen		8.360	3.420	1.854	-	9.926
Totaal		37.291	5.739	4.001	-	39.029

Toelichting voorzieningen

1. Risico, Verplichtingen

Voorziening pensioen wethouders (503):	€ 6.647
<i>Doel: Te verwachten verplichtingen jegens de pensioenen en wachtgeldten wethouders, waarvan de omvang redelijkerwijs in te schatten is.</i>	
Dotatie:	Aanwending:
€ 4 Dotatie opbouw pensioenen	€ 292 Salaris voormalig wethouders
Voorziening Spaarverlof (509):	€ 650
<i>Doel: Medewerkers kunnen vanaf 1 januari 2022 bovenwettelijke vakantie-uren sparen. Met dit 'verlofsparen' kunnen medewerkers passend bij hun levensfase hun bovenwettelijke vakantie-uren inzetten op een manier die aansluit bij hun persoonlijke levens- en carrièreplanning en het gemeentelijke vitaliteitsbeeld. Deze vakantie-uren verjaren niet.</i>	
Dotatie:	Aanwending:
€ 375	Geen
Voorziening Complexen derden (512):	€ 17.875
<i>Doel: Voorziening t.b.v. grondcomplexen, waarvan we de administratie niet zelf voeren</i>	
Dotatie:	Aanwending:
€ 739 Voorz derden compl. De Veldkamp	Geen
Voorziening wachtgeld Muziekschool (522):	€ 0
<i>Doel: Te verwachten verplichtingen wachtgeld i.v.m. reorganisatie Muziekschool.</i>	
Dotatie:	Aanwending:
Geen	€ 48 Kosten jaar 21/22
	€ 171 Vrijval voorziening
Voorziening samenwerking schoolbesturen (536):	€ 314
<i>Doel: Bijdragen aan de samenwerking van de schoolbesturen primair onderwijs.</i>	
Dotatie:	Aanwending:
Geen	€ 500 trekking gelden Primato 2023

2. Egalisatie Onderhoud

Voorziening onderhoud vastgoed (533):	€ 2.942
<i>Doel: Ter dekking (groot) onderhoud van panden vastgoed</i>	

Dotatie:	Aanwending:
€ 1.150 Dotatie voorziening	€ 5 Anton Brucknerstraat 85 (Gymlokaal) € 15 Apolloplein 1 (MFA 't Berflo) € 13 Asveldweg 14 (01) (Kantoorgebouw Asveldweg) € 10 Asveldweg 14 (02) (Garage/timmerwerkplaats) € 10 Bartelinkslaantje 21 (Blokhut Samenloop) € 8 Bataafse Kamp 4 (Conciërgewoning) € 37 Breemarsweg 481A (Gymlokaal) € 2 César Franckstraat 36D € 52 Cruys Voorberghstraat 105 (Gymlokaal) € 12 Curaçaostraat 10 (Weidedorp) € 12 Deurningerstraat 248 (t Beukert Noordkantoorunits) € 4 Deurningerstraat 250 (01) (t Beukert-stadsdeelkan) € 108 Deurningerstraat 65 € 27 Elritsplein 100 € 21 Gerststraat 2 (01) (Gymlokaal) € 2 Havenkade 52 (Havenkantoor) € 35 Henry Woodstraat 60 (Sporthal Hasseler Es) € 100 Henry Woodstraat 62 (Hasselerhoes, Kulturhus Hass) € 22 Industrieplein 10 (Metropool) € 11 Jan van der Heydenstraat 22 (Gymlokaal) € 1 Korenbloemstraat 3 (De Tulp) € 76 Kuipersdijk 40 (02) (Sportpark Veldwijk-FBK-Stad) € 83 Kuipersdijk 46 (Sporthal, Kantine en Wijkpost) € 8 Pruisische Veldweg 77 (Sportpr Veldwijk Don handb) € 15 Lage Weide 3 t/m 5 € 40 Leeuwerikstraat 36 (*t Vogelkwartier) € 15 Merelweg 21 (Gymlokaal) € 53 Neptunusstraat 51 (De Sterrentuin) € 49 Oldenzaalsestraat 347 (01) (Begrfp Oldenzaalsestr) € 8 Straatsburg 1 (Soos Wijkcentrum Slangenbeek) € 8 Uitslagsweg 102 (Sporthal Weusthag) € 20 Uitslagsweg 47 (Wijkcentrum Hengelse Es) € 7 van Alphenstraat 25 (01) (Educatief Centr kinderb) € 7 Vöckersweg 24 (Oelerschool) € 12 Wolter Ten Catestraat 54A (Gymlokaal) € 1 Theresiastraat 61 € 490 Beursstraat 44 € -44 teruggaaf SPUK 2023

Voorziening onderhoud Haven (537): **€ 675**
Doel: T.b.v. het toekomstig groot onderhoud van de haven

Dotatie:	Aanwending:
€ 51 Dotatie voorziening	Geen

3. Beklemde middelen

Voorziening rioolrenovatie (508): **€ 6.128**
Doel: Bestemd voor de vervangingsinvesteringen van het rioolstelsel, evenals egalisatie van detarieven rioolrecht.

<i>Dotatie:</i>	€ 3.420 Dotatie volgens Onderhoudsplan	<i>Aanwending:</i>	€ 596 Wetplein
			€ 231 Anthoniusstraat
			€ 152 Modems 2G Rioolgemalen
			€ 149 Bataafse Kamp
			€ 145 Marktplein
			€ 85 Bloemenbuurt
			€ 62 Relinen Pasteurstraat
			€ 55 Relinen Bergweg
			€ 48 Voorbereiding Deldenerstraat
			€ 39 Relining Transportriool fs 2
			€ 39 6 Rioolgemalen elektromechanisch
			€ 34 Suze Robertsonstraat
			€ 14 Uitvoering herinrichting Dunantstr
			€ 12 Voorb en Uitv Deurningerstraat fase2
			€ 11 Uitv Deldenerstr, Tuindorpstr, Langestr
			€ 8 Uitv Deldenerstr, Geerdinksw, Tuindorpstr
			€ 1 Herinrichtng parkeerpl Welbions Interreg
			€ 1 Aanleg drainage Hazelaarweg
			€ 1 Aansluiting Veldbeek Brouwerijterrein
			€ -14 Herinrichting Elsbeek

Voorziening gebiedsgericht grondwaterbeleid (510): € 1.754

Doel: Ter dekking van grondwaterverontreiniging in centrumgebied.

<i>Dotatie:</i>	Geen	<i>Aanwending:</i>	Geen
-----------------	------	--------------------	------

Voorziening afvalverwerking (511): € 2.044

Doel: Reserve vanuit toevallige meevallers product afvalverwerking/-verwijdering ten behoeve vanegalisatie mogelijk toekomstige tegenvallers. Geen gebonden besteding.

<i>Dotatie:</i>	Geen	<i>Aanwending:</i>	€ 185 voorz afvaf cf Resultaat
-----------------	------	--------------------	--------------------------------

Vaste schulden met looptijd langer dan één jaar

Verloop vaste schulden met een looptijd langer dan één jaar in 2023 is als volgt:

Vaste schulden met rentetypische looptijd van 1 jaar of langer	Boekwaarde 01-01-2023	Vermeer- deringen	Aflossingen	Boekwaarde 31-12-2023
Onderhandse leningen van:				
-binnenlandse banken en overige financiële instellingen	511.182	-	24.023	487.159
-buitenlandse instellingen	15.000	-	-	15.000
Waarborgsommen	91	3	2	92
Vaste schulden met rentetypische looptijd van 1 jaar of langer	526.273	3	24.025	502.251

In 2023 zijn de vaste schulden op balansdatum afgenomen met € 24 miljoen. De totale rentelast voor de vaste schulden bedroeg € 13,6 miljoen. Dit bedrag bestaat uit € 4,6 miljoen rentelasten eigen financiering en € 9 miljoen rentelasten in verband met de financiering van woningcorporatie Welbions. De geleende middelen voor financiering van Welbions worden 1 op 1 doorverstrekkt aan Welbions en zijn eveneens opgenomen onder kapitaalverstrekkingen in de Financiële vaste activa.

In de paragraaf 6.5 Financiering is een nadere toelichting gegeven inzake het risicobeheer van de financieringsportefeuille van de gemeente Hengelo.

Flottende passiva

Netto-flottende schulden

De netto-flottende schulden met een rentetypische looptijd korter dan één jaar worden als volgt gespecificeerd:

Netto-flottende schulden met een rentetypische looptijd korter dan 1 jaar	Balanswaarde 31-12-2023	Balanswaarde 31-12-2022
Overige kasgeldleningen	-	-
Kas- en banksaldi	-	-
Overige flottende schulden	9.419	16.256
Netto-flottende schulden met een rentetypische looptijd korter dan 1 jaar	9.419	16.256

Ultimo 2023 is de flottende schuld met € 6,8 miljoen afgenomen. Dit is ontstaan door de afname crediteuren van € 6,1 miljoen en is het saldo rekening courant BBZ opdrachtgevende gemeenten afgenomen met € 0,5 miljoen.

Overlopende passiva

De specificatie van de overlopende passiva is als volgt:

Overlopende passiva	Balanswaarde 31-12-2023	Balanswaarde 31-12-2022
De van de Europese en Nederlandse overheidslichamen ontvangen voorschotbedragen voor uitkeringen met een specifiek bestedingsdoel die dienen ter dekking van lasten van volgende begrotingsjaren:		
- Europese overheidslichamen	258	258
- Het Rijk	38.673	13.645
- Overige Nederlandse overheidslichamen	679	879
Overige vooruit ontvangen bedragen die ten bate van volgende begrotingsjaren komen	36.409	32.221
Overlopende passiva	76.019	47.003

De overlopende passiva bestaan uit verplichtingen die in het begrotingsjaar zijn opgebouwd en die in een volgend begrotingsjaar tot betaling komen, vooruitontvangen bijdragen van Europese of Nederlandse overheidslichamen en overige vooruitontvangen bedragen die ten bate van volgende begrotingsjaren komen.

Verplichtingen die in het begrotingsjaar zijn opgebouwd en die in een volgend begrotingsjaar tot betaling komen, waarvan groter dan € 1,0 miljoen:

- € 7,2 miljoen Nog te betalen Rente geldleningen
- € 6,8 miljoen Nog te betalen GWS4ALL/WMO/BBZ
- € 5,1 miljoen Nog te betalen inzake personeel
- € 3,4 miljoen Nog te betalen BBZ kredieten
- € 2,4 miljoen Nog te betalen Sociaal domein Jeugd/WMO
- € 1,3 miljoen Nog te betalen Gemeente fonds
- € 7,9 miljoen Overige nog te betalen bedragen kleiner dan € 1 miljoen

De overige vooruitontvangen bedragen bestaan uit:

- € 0,8 miljoen Vooruitontvangen erfpacht
- € 0,7 miljoen Vooruitontvangen gelden inburgering
- € 0,3 miljoen Overige vooruitontvangen bedragen

De onderverdeling van de ontvangen voorschotbedragen voor overheidssubsidies is als volgt:

Vooruitontvangen subsidie Rijk	Boekwaarde 01-01-2023	Ontvangen	Terug- betaling	Aanwen- dingen	Boekwaarde 31-12-2023
VO EU CEF Kanaal	258	-	-	-	258
Totaal Vooruitontvangen subsidie Rijk	258	-	-	-	258

Vooruitontvangen subsidie Rijk	Boekwaarde 01-01-2023	Ontvangen	Terug- betaling	Aanwen- dingen	Boekwaarde 31-12-2023
VO Rijk Onderwijs Achterstandenbeleid	446	1.205	-	446	1.205
VO Rijk 583 Voorb. Geluidsanering Deldenerstraat	14	-	-	11	3
VO Rijk PS676 Gevelmaatregelen Breemarsweg Oost	-	6	-	6	-
VO Rijk Circulaire Ambachtscentra	11	-	-	11	-
VO Rijk subsidie geluid Bornsestraat/Breemarsweg	64	-	-	51	13
VO Rijk geluidsanering Beethovenlaan/Sloetsweg	80	-	-	-	80
VO Rijk PS706 Stil wegdek Deld.str.	17	-	-	17	-
VO Rijk Woningbouwimpuls 2e tranche Hengelo-HvZ	2.036	-	-	-	2.036
VO Rijksaneringskosten Deldenerstraat	291	-	-	291	-
VO Rijk covid-19 gerelateerde onderwijsachterstand	543	73	-	-	616
VO Rijk huisversting vergunningshouders	794	-	-	-	794
VO Rijk Huisvesting aandachtsgroepen	200	40	-	200	40
VO Rijk Spuk impulsaanpak winkelgebieden	1.202	514	-	82	1.634
VO Rijk Spuk bodemopgaven	92	74	-	92	74
VO Rijk Spuk aanpak energiearmoede	2.051	1.835	-	1.156	2.730
VO Rijk Spuk intelligente verkeersregelinstallatie	318	-	-	68	250
VO Rijk Spuk impuls jongerencultuur	310	-	-	41	269
VO Rijk Woningbouwimpuls 4e tranche binnenstad	3.524	-	-	81	3.443
VO Rijk Verkeersveiligheidsmtr Bankastraat	280	-	-	-	280
VO Rijk Verkeersveiligheidsmtr Industriestraat	30	-	-	30	-
VO Rijk Spuk tijdelijke onderwijshuisv ontheemden	-	283	-	283	-
VO Rijk stimuleringsregeling flexwoningen	1.032	206	-	1.032	206
VO Rijk Spuk stimulering sport 2022	310	509	-	310	509
VO Rijk Tijd. reg. cap. klimaat- en energiebeleid	-	1.503	-	731	772
VO Rijk SPUK Breed	-	1.350	-	1.350	-
VO Rijk SPUK MEOZ	-	1.008	-	1.008	-
VO Rijk SPUK huisvesting aandachtsgroepen RH 2023	-	1.190	-	595	595
VO Rijk Geluids. Troelstra/De Ruyter/Dennenbosweg	-	96	-	-	96
VO Rijk Geluidsanering Oldenzaalsestraat e.o.	-	58	-	-	58
VO Rijk Spuk bodemopgaven 2023	-	251	-	74	177
VO Rijk SPUK lokale aanpak isolatie	-	2.810	-	-	2.810
VO Rijk SPUK nat.pr. lokale warmtetransitie	-	1.066	-	533	533
VO Rijk SPUK WOKT Binnenstad Hengelo	-	6.296	-	-	6.296
VO Rijk SPUK WOKT Hart van Zuid	-	9.341	-	-	9.341
VO Rijk Startbouwimpuls	-	3.811	-	-	3.811
Totaal Vooruitontvangen subsidie Rijk	13.645	33.525	-	8.499	38.671

Vooruitontvangen subsidie Provincie/Rijk/Regio	Boekwaarde 01-01-2023	Ontvangen	Terug- betaling	Aanwen- dingen	Boekwaarde 31-12-2023
VO Prov. subs Wijkaanpak Twentekanaal	45	-	-	-	45
VO Prov. PS701 Pilot kruidenrijke berm	13	-	-	13	-
VO Prov. Duurzaam Veilig	8	148	-	156	-
VO Prov.cultuureducatie Cultuur aan de basis 2.0	37	-	-	37	-
VO Prov. Ruimte wonen retail Hengelo	-	730	-	730	-
VO Prov. Duurzame ondersteuning Startershubs	10	-	-	10	-
VO Prov. Project iVRI's en videodetectoren	12	-	-	12	-
VO Prov. Project F35 Bankastraat	235	-	-	33	202
VO Prov. Mon. Regionale Energie Strategie Twente	6	68	-	51	23
VO Prov. energietoezicht Hengelo	475	-	-	475	-
VO Prov. Cultuurmakers Hengelo Borne	-	25	-	25	-
VO Prov. Toegangscontrolesysteem binnenstad	-	12	-	-	12
VO Prov. rontonde Laan van Driene -P.C. Hooftlaan	-	32	-	-	32
VO Prov. 2e fase deltaprogramma zoetwater	-	546	-	251	295
VO Prov. Project groen gezond Hengelo	-	30	-	-	30
VO Prov. Project platform impact oost	-	27	-	11	16
VO Prov. Landschapsinitiatief Driene	-	5	-	-	5
VO Prov. Project realisatie flexwoningen	-	9	-	-	9
VO gem Enschede Twentse Belofte	-	334	-	334	-
VO WTS Regenwatertuin Wetplein	10	-	-	10	-
VO WTS Wadi Bankastraat	10	-	-	-	10
VO Veiligheidsregio Twente CTB controle	18	-	-	18	-
Totaal Vooruitontvangen subsidie Provincie/Rijk/Regio	879	1.966	-	2.166	679

Niet uit de balans blijvende verplichtingen

Gewaarborgde geldleningen

De gewaarborgde geldleningen voor particulieren betreft de door de gemeente verstrekte gemeentegaranties voor geldleningen voor het verkrijgen en verbeteren van eigen woningen. Sinds 1 januari 1995 worden ze niet meer verstrekt. De afname betreft de reguliere afloop.

Aard Instelling	Oorspronkelijk bedrag	Perc. Borgstelling	Betaling in 2023	Restant 31-12-2022	Restant 31-12-2023
Instellingen	41.905	100%	936	28.927	27.991
Particulieren	41.000	100%	522	1.022	500
Totaal gewaarborgde geldleningen	82.905		1.458	29.949	28.491

Overige niet uit de balans blijvende rechten en verplichtingen

De gemeente Hengelo is voor een aantal toekomstige jaren verbonden aan verschillende, niet uit de balans blijvende, financiële verplichtingen. Hieronder volgt een opsomming van de belangrijkste van deze verplichtingen:

In onderstaand overzicht zijn, met uitzondering van de lopende contracten voor energie en schoonmaak, de overige niet uit de balans blijvende verplichtingen groter dan € 200.000 opgenomen, niet zijnde raamcontracten.

Werk of dienst (bedragen x €1.000)	Verplichting in €	I/U	Toelichting	Einddatum
Accare, bestuursbureau en centrale diensten	269	U	Praktijkondersteuning Huisartsen jeugd 2023 en 2024 gemeente Hengelo	31-12-2024
Avi-Twente B.V.	831	U	Hoofdovereenkomst lev opw real hernieuwbare energie	31-12-2025
Bravo Beveiliging B.V.	944	U	Beveiligingsdienstverlening Hazenweg 121	20-4-2024
Brookhuis personenvervoer B.V.	17.395	U	Structureel routegebonden vervoer (perceel 4)	31-7-2033
CSU Cleaning Services	281	U	schoonmaak gymlokalen	3-7-2025
HaskoningDHV Nederland B.V.	488	U	Loket deelmobiliteit Overijssel e.o.	31-12-2024
Mediant GGZ	269	U	Praktijkondersteuning Huisartsen jeugd 2023 en 2024 gemeente Hengelo	31-12-2024
PricewaterhouseCoopers Accountants B.V.	338	U	Accountant	31-12-2025
Reisbalans B.V.	281	U	Duurzame mobiliteitsoplossing	31-12-2024
Staffing Management Services B.V.	4.583	U	Inhuurdesk DAS	1-11-2024
Vodafone	629	U	Telefonieomgeving	13-3-2026

N.B. Er zijn 12 raamcontracten > € 200.000,- met een totale verplichting van € 44 miljoen.

Arbeidskosten gerelateerde verplichtingen

De openstaande vakantiedagen van medewerkers op 31 december 2023 bedragen 10.471 dagen voor een waarde van € 3,9 miljoen.

Eigen bijdragen van Centraal AdministratieKantoor (CAK)

Aanvragers van een voorziening op grond van de Wet maatschappelijke ondersteuning (WMO) zijn op grond van de WMO een eigen bijdrage verschuldigd. De wetgever heeft bepaald dat het CAK de berekening, oplegging en incasso van deze eigen bijdragen uitvoert. Het CAK verstrekt aan de gemeente een totaaloverzicht waarbij maandelijks afstorting plaatsvindt van de geïncasseerde bijdragen.

De gemeente kan met met deze overzichten van het CAK de aantallen personen, de soort en omvang van de zorgverlening beoordelen in relatie tot de eigen WMO-administratie. Door het ontbreken van inkomensgegevens op de CAK-overzichten heeft de gemeente Hengelo onvoldoende informatie over de eigen bijdragen om de juistheid op persoonsniveau en volledigheid van de eigen bijdragen als geheel te kunnen vaststellen.

Door de keuze van het CAK de berekening, oplegging en incasso van de eigen bijdragen te laten uitvoeren, heeft de wetgever in feite bepaald, dat de verantwoordelijkheid voor de juistheid en volledigheid van de eigen bijdragen geen gemeentelijke verantwoordelijkheid is. Dat betekent dat de gemeente Hengelo geen zekerheid kan verkrijgen over de omvang en hoogte van de eigen bijdragen.

Achtervangfunctie voor de WEW

Vanaf 1995 zijn de gemeentegaranties niet meer mogelijk. De waarborgfunctie is ondergebracht bij de stichting Waarborgfonds Eigen Woningen (WEW). WEW voert de NHG, nationale hypotheekgarantie, uit en staat garant voor hypotheek van particuliere woningbezitters die vanaf 1995 onder NHG-condities zijn afgesloten. Van 1995 tot 2011 zijn gemeenten en rijk, elk voor 50%, aanspreekbaar voor schulden als de WEW onvermogen zou worden. Vanaf 2011 ligt deze verantwoordelijkheid voor 100% bij het rijk. WEW heeft een garantievermogen van 1,6 miljard euro. De kans, dat de gemeente als achtervang wordt aangesproken is bijna nihil. Omdat banken de restantschulden niet doorgeven aan WEW is het niet mogelijk om het totale achtervangrisico te kwantificeren.

Achtervangfunctie voor de WSW

Het Waarborgfonds Sociale Woningbouw (WSW) is het waarborgfonds voor de sociale woningbouw in Nederland. Zij staan garant voor de rente- en aflossingsverplichtingen van corporaties als deze niet meer aan de betalingsverplichting kunnen voldoen. Het WSW heeft voor deze achtervang afspraken gemaakt met gemeenten (50%) en Rijk (50%) dat zij kunnen beschikken over renteloze leningen mocht niet aan de betalingsverplichting kunnen worden voldaan. Gemeenten en Rijk zijn het sluitstuk van de zekerheidscultuur binnen het borgstelsel. De kans dat de gemeente als achtervang wordt aangesproken is bijna nihil.

Onrechtmatigheden

Onder de raamcontracten is een gemeentepolis ad. 6 miljoen euro opgenomen welke onrechtmatig is. Hiervoor verwijzen wij naar de paragraaf 6.7.7 inkopen.

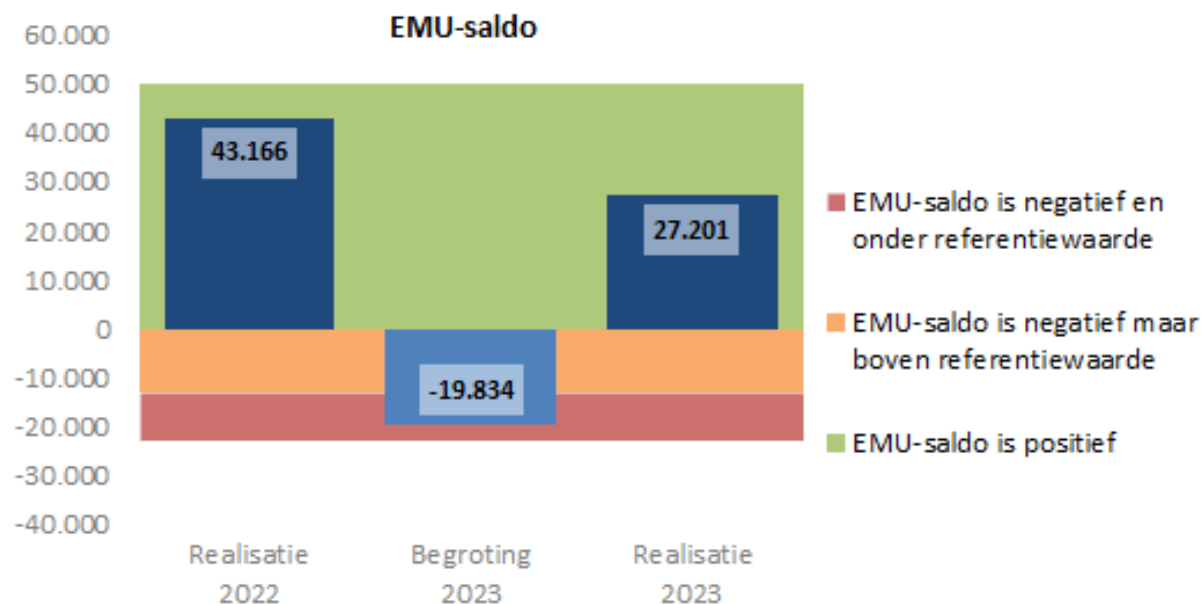
EMU Saldo

Toelichting EMU-saldo

Als gevolg van Europese regelgeving mogen EU-lidstaten een begrotingstekort (EMU-saldo) hebben van maximaal 3% van het bruto binnenlands product (BBP). Aan dit maximale tekort van 3% hebben, naast de Rijksoverheid, ook de decentrale overheden een aandeel. De EMU-systematiek werkt op een andere manier dan het (gemodificeerde) baten- en lastenstelsel dat de gemeenten hanteren. Zo tellen investeringen bijvoorbeeld niet mee in het stelsel van baten en lasten, daarbij wordt uitgegaan van de kapitaallasten van de investeringen. Investerings in een jaar tellen echter wel volledig mee in het EMU-saldo. Een ander verschil heeft betrekking op mutaties van reserves en voorzieningen. Die tellen wel mee in het stelsel van baten en lasten, maar niet voor het EMU-saldo. Bij een sluitende begroting kan een gemeente daardoor toch een negatief EMU-saldo hebben. Wij hebben in 2023 een positief EMU-saldo.

Grafische weergave ontwikkeling EMU-saldo

Tabel EMU-saldo

EMU Saldo			Realisatie 2022	Begroting 2023	Realisatie 2023
1.	Mutaties financiële activa				
1a.	(+)	Financiële vaste activa	-17.703	-14.771	-13.049
1b.	(+)	Uitzettingen	44.193	-32.259	50.045
1c.	(+)	Liquide middelen	-44	7.422	42
1d.	(+)	Overlopende activa	8.927	100	-12.008
2.	Mutaties financiële passiva				
2a.	(-)	Vaste schuld	-19.006	-24.023	-24.021
2b.	(-)	Vlottende schuld	5.418	4.349	-6.837
2c.	(-)	Overlopende passiva	5.795	0	28.687
3.	Boekwinst				
3a.	(-)	(Verwachte) boekwinst bij verkoop effecten en (im)materiële vaste activa	-	-	-
Berekend EMU-saldo			43.166	-19.834	27.201

7.3.4 Toelichting op de staat van baten en lasten

7.3.4.1 Incidentele baten/lasten

Incidentele baten / lasten vanaf € 50.000 (bedragen x €1.000)

Taakveld	Omschrijving incidentele baten/lasten vanaf € 50.000 (bedragen x €1.000)	B/L	Bedrag	Toelichting
Programma 1:				
1.2	Vorbereidingskosten strategische agenda veiligheid	L	100	Voor 2023 is incidenteel budget door de Raad beschikbaar gesteld vanuit de strategische agenda voor de voorbereiding op het opstellen van het integraal veiligheidsplan 2024-2026,
Programma 2:				
2.1	Nagekomen energiebelasting uit voorgaande jaren	L	283	We hebben in 2023 kosten van nagekomen energiebelasting uit 2018 tm 2022
2.1	Incidentele bijdrage Anthoniusstraat	L	84	We hebben in 2023 extra kosten van herstraten van de Anthoniusstraat, die gedekt worden door een onttrekking uit de Algemene Reserve (bestemmingsvoorstel budgetoverheveling)
2.1	Incidentele bijdrage Wetplein	L	160	We hebben in 2023 extra kosten van verharding (wegens, straten en pleinen) van het Wetplein
Programma 3:				
3.4	Vorbereidingskosten strategische agenda toekomstbestendige stedelijke ontwikkeling	L	51	Vanuit het voorbereidingsbudget strategische agenda zijn middelen beschikbaar gesteld voor de toekomstbestendige stedelijke ontwikkeling.
Programma 4:				
4.2	Compensatie meerkosten energie	B	190	Wij hebben van het Rijk compensatie ontvangen voor de meerkosten in energie
4.3	NPO middelen	B	475	We hebben incidentele middelen ontvangen vanuit het Nationaal Programma Onderwijs (NPO) en corona gerelateerde onderwijsvertragingen
4.3	NPO middelen	L	325	We hebben Incidentele middelen vanuit NPO en corona gerelateerde onderwijsvertragingen ingezet
6.72d	NPO middelen	L	77	We hebben Incidentele middelen vanuit NPO en corona gerelateerde onderwijsvertragingen ingezet
4.3	Hogere ontvangsten doorstroompunt gelden	B	334	Aanvullende incidentele subsidie om vroegtijdig schoolverlaten te voorkomen en schoolverlaters aan een baan te helpen.
4.3	Hogere uitgaven doorstroompunt gelden i.v.m. ontvangen incidentele gelden	L	334	Aanvullende incidentele subsidie om vroegtijdig schoolverlaten te voorkomen en schoolverlaters aan een baan te helpen.
Programma 5:				
5.2	Compensatie meerkosten energie	B	670	Wij hebben van het Rijk compensatie ontvangen voor de meerkosten in energie